

Sygn. akt III AUa 1266/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda (spr.) SO del. do SA Ewa Szafraniuk
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2017 r. w Lublinie

sprawy D. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji D. T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 5 września 2016 r. sygn. akt VIII U 484/15

I. uchyła częściowo zaskarżony wyrok w punkcie I i umarza postępowanie w zakresie uwzględnienia do wysokości emerytury okresu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1978 roku;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

Ewa Szafraniuk Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Elżbieta Gawda

III AUa 1266/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie D. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 6 lutego 2015 r. ustalającej wysokość emerytury.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Decyzją z dnia 20.10.2014 r. pozwany organ rentowy przyznał D. T., ur. (...) emeryturę w kwocie zaliczkowej, z uwagi na brak wyjaśnień z KRUS w przedmiocie opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1.09.2014 r. do 30.09.2014 r.

Pismem z dnia 14 listopada 2014 r. KRUS Oddział (...) w L. skorygował zaświadczenie z dnia 3.10.1996 r. i wskazał, że D. T. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1.07.1977 r. do 30.09.1990 r. i była zwolniona ustawowo z opłacania składek w okresie od 1.07.1977 r. do 30.06.1982 r. Za okres od 1.07.1982 r. do 30.09.1990 r. składki zostały opłacone.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił świadczenie w pełnej wysokości od daty jego przyznania. Wysokość emerytura obliczona została na podstawie art. 183 w związku z art. 53 i art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.).

Obliczając wysokość emerytury na podstawie art. 53 cyt. ustawy organ rentowy przyjął do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia tj. z lat od 1971 do 1978, od 1980 do 1981, od 1984 do 1986, od 1990 do 1996, ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 54,33%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 54,33 % przez kwotę bazową 3.191,93 zł wyniosła 1.734,18 zł. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 14 lat 2 miesiące i 24 dni okresów składkowych i 4 lata 2 miesiące 11 dni okresów nieskładkowych. Wysokość emerytury wyniosła 1.136,14 zł natomiast zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników wyniosło 22, 38 zł.

Wysokość emerytury obliczona zgodnie z art. 26 cyt. ustawy wyniosła 1.101,98zł, natomiast zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników wyniosło 69,67 zł.

Emerytura obliczona zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej wyniosła 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 cyt. ustawy tj. kwotę 249,61 zł oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 cyt. ustawy tj. kwotę 937,31zł - łącznie 1.186,92 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 78,11 zł.

Wysokość emerytury obliczonej zgodnie z art. 26 wyniosła 1.171,65zł wraz ze zwiększeniem rolnym była niższa od emerytury obliczonej w sposób mieszany, wynoszącej 1.186,92 zł wraz ze zwiększeniem rolnym z tego względu organ rentowy podjął wypłatę emerytury obliczonej zgodnie z art. 183 cyt. ustawy.

W ocenie Sądu Okręgowego zeznania świadka T. B. nic istotnego do sprawy nie wniosły, bowiem nie tylko nie pamiętał jakie wynagrodzenie osiągała wnioskodawczyni w spornym okresie czasu ale nawet nie był w stanie wskazać w jakich latach była zatrudniona. Dodatkowo zeznał, że zarobki w magazynie konserw były słabe. Sąd Okręgowy zważył, że w tej sytuacji nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawczyni, która domagała się aby przyjąć wynagrodzenia za rok 1973 czy 1974 według roku 1972. Brak jest dowodów aby takie właśnie wynagrodzenie otrzymała.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołania, opierając rozstrzygnięcie na przepisach cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 i 6 tej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenia społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych

10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust 6 i art. 176. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego podlegania ubezpieczeniu.

W myśl § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U z 2011 r. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wprowadzie ograniczenia co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury przewidziane w § 21 cytowanego rozporządzenia nie obowiązują w postępowaniu sądowym, jednakże wnioskodawczyni nie przedstawiła dowodów, które mogłyby stanowić podstawę do przyjęcie innej wysokości zarobków z lat 1973 – 1974 niż minimalne wynagrodzenie przyjęte przez organ rentowy.

Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Stosownie do art. 15 ust. 2a. cyt. ustawy jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy zasadnie przyjął odnośnie roku 1972 wynagrodzenie udokumentowane wpisem do legitymacji ubezpieczeniowej natomiast odnośnie roku 1974 udokumentowane zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Natomiast za okres od 20.11.1971 r. do 31.12.1971 r. i za okres od 1.01.1973 r. do 31.12.1973 r. zgodnie z art. 15 ust. 2a przyjęte zostało wynagrodzenie minimalne.

Dodatkowo w zakresie podniesionego w toku postępowania sądowego zarzutu błędnego przyjęcia wynagrodzenia za rok 1976r należy wskazać, że kwota 29.201 zł przyjęta została na podstawie wystawionego przez archiwum zaświadczenia

o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, które wykazano w rozbiciu na poszczególne składniki wchodzące do podstawy wymiaru. Natomiast wpis w legitymacji zawiera ogólną kwotę 30.755 zł, w której mogą być ujęte składniki nie wchodzące do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd Okręgowy zważył, że organ rentowy prawidłowo obliczył wysokość przysługującego wnioskodawczyni zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, stosownie do informacji zawartej w piśmie KRUS o okresach podlegania ubezpieczeniu i okresach opłacania składek na to ubezpieczenie.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 cyt. ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W myśl art. 56 cyt. ustawy osobie, której przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględniono okresy pracy w gospodarstwie rolnym określone w art. 10, oblicza się wysokość przysługującego świadczenia jako część świadczenia obliczonego w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów pracy w gospodarstwie rolnym, proporcjonalnie do udziału okresów składkowych i nieskładkowych w okresie stanowiącym sumę okresów składkowych, nieskładkowych i uwzględnionych okresów pracy w gospodarstwie rolnym (ust. 1). Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osoby, która udowodniła co najmniej: 20 lat - kobieta lub 25 lat - mężczyzna okresów składkowych albo okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w rozmiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, lecz wysokość przysługującej jej emerytury oblicza się w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów składkowych i nieskładkowych, bez uwzględnienia okresów pracy w gospodarstwie rolnym (ust. 2). Świadczenie, którego wysokość ustalono w myśl ust. 1 lub 2, zwiększa się o kwotę odpowiadającą części składkowej emerytury ustalonej według zasad wymiaru określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, z uwzględnieniem całego udowodnionego okresu pracy w gospodarstwie rolnym, z tym że okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r., uwzględnia się, jeżeli przypadają nie wcześniej niż 25 lat przed ustaleniem prawa do emerytury (ust. 3). Jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe nie zostały uzupełnione okresami wymienionymi w art. 10, emerytura ulega zwiększeniu za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru przewidzianych dla części składkowej w przepisach, o których mowa w ust. 3 (ust. 4).

W świetle art. 26a cyt. ustawy stanowi, że wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek (ust. 1). Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 2). Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje ubezpieczonemu, który legitymuje się okresami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, krótszymi niż 25 lat (ust. 3).

Sąd Okręgowy przywołał pogląd Sądu Najwyższego, w świetle którego emerytura ustalona zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ulega zwiększeniu na podstawie art. 26a tej ustawy za okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, w których rolnik zwolniony był od obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników na podstawie art. 40 ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (uchwała z dnia 3 października 2012 r. III UZP 4/12).

W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy obliczył wysokość przysługującego wnioskodawczyni zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w sposób prawidłowy i przy uwzględnieniu stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w przytoczonym przez pełnomocnika wnioskodawczyni wyroku z 22.01.2003 r. (II UK 51/02). Obliczając wysokość emerytury zgodnie z art. 53 zwiększenie wyniosło kwotę 111,89 zł. Natomiast obliczając emeryturę zgodnie z art. 26 zwiększenie wyniosło 69,67 zł (za okres opłacania składek). Przy obliczeniu emerytury w sposób mieszany na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej zwiększenie wyniosło kwotę 78,11 zł. Na tą kwotę złożyło się 20% zwiększenia z art. 53 (20 % z 111,89 zł tj. kwota 22,38zł) oraz 80% zwiększenia z art. 26 (80% z kwoty 69,67 zł tj. kwota 55, 73 zł).

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie, natomiast żądanie zgłoszone na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2016 roku o przeliczenie kapitału początkowego na podstawie art. 174 ust. 2a Sąd Okręgowy przekazał do rozpoznania organowi rentowemu na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawczynie zaskarżając wyrok w punkcie I i zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj. art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. przez pominięcie niektórych faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez:

- uznanie, że D. T. nie przedstawiła dowodów, które mogłyby stanowić podstawę do przyjęcia innej wysokości zarobków z lat 1973-1974 niż ustalona przez organ rentowy, w sytuacji gdy doświadczenie życiowe i logika wskazuje, że skoro wnioskodawczynie w 1972 roku uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 25.186 zł w latach 1975-1977 powyżej 29.000 zł to w latach 1973-1974 nie mogła zarabiać mniej niż w 1972 roku a więc co najmniej 25.186 zł;

- błędne przyjęcie, że D. T. w okresie od 1 lipca 1977 r. do 30 czerwca 1982 r. nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne rolników i nieprawidłowe zwiększenie kwot emerytury z tego tytułu, przyjmując, że wynoszą 22,38 zł i 69,67 zł podczas gdy pomimo zwolnienia z opłacania składek okres ten jest wliczany do okresu składkowego zatem prawidłowa wysokość zwiększenia stanowi kwotę 111,89 zł.

Wskazując na powyższe zarzuty pełnomocnik wnioskodawczynie wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I i uwzględnienie odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku w punkcie I i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji skarżący przedstawił argumentację wywiedzioną z zarzutów.

W piśmie procesowym z dnia 30 listopada 2016 r. pełnomocnik wnioskodawczynie wnosił o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia KRUS z dnia 27 września 2016 r. na okoliczność okresów podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów, za które była zwolniona z opłacania składek.

Sąd Apelacyjny postanowił dopuścić powyższy dowód.

Zaświadczenie KRUS Oddziału (...) w L. wskazuje, że D. T. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 lipca 1977 r. do 30 września 1990 r. Była zwolniona z opłacania składek za okres od 1 stycznia 1979 r. do 30 czerwca 1982 r. zaś za okres od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1978 r. oraz od 1 lipca 1982 r. do 30 września 1990 r. składki zostały opłacone (k. 106).

Decyzją z dnia 28 grudnia 2016 r. organ rentowy obliczył ponownie wysokość emerytury. Wysokość emerytury obliczona w trybie art. 53 cyt. ustawy zawiera zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 111,89 zł zaś w trybie art. 26a cyt. ustawy – odpowiednio – 82,33 zł (z wyłączeniem okresu zwolnienia z opłacania składek).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

W zakresie rozstrzygniętym decyzją z dnia 28 grudnia 2016 r., w jakim organ rentowy zwiększył kwotę emerytury w związku z nowym dowodem tj. zaświadczeniem KRUS, wyrok podlega uchyleniu a postępowanie umorzeniu. Zgodnie z treścią art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. W sprawie niniejszej organ rentowy uwzględnił w części żądanie skarżącej, zatem zachodzą przesłanki do uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania w trybie art. 386 § 3 k.p.c.

W pozostałej części Sąd Apelacyjny oparł się na ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji i **zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtórzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia prawa procesowego wskazanego w apelacji.

Zgodnie z treścią art. 227 k.p.c., powołanego w apelacji przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Twierdzenia stron winny być poparte dowodami. Sąd Okręgowy uwzględnił wnioski dowodowe zgłaszane przez skarżącą w postaci przedłożonych dokumentów (w tym legitymacji ubezpieczeniowej) oraz zeznań świadka T. B.. Dowody te Sąd należycie ocenił, nie przekraczając zasady swobodnej oceny dowodów.

Zgodnie z treścią 233 § 1 k.p.c Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawczyni nie udowodniła wysokości wynagrodzenia z lat 1973-1974. Do akt sprawy nie zostały złożone żadne dokumenty płacowe z tego okresu, zaś świadek T. B. nie pamiętał ani zarobków wnioskodawczyni ani zarobków własnych z tego okresu. Przedstawiona w apelacji hipotetyczna wysokość zarobków z tego okresu tj. z roku 1972, nie może być uwzględniona. Wysokość emerytury może być ponownie obliczona wówczas, gdy istnieją niebudzące wątpliwości dowody co do wysokości uzyskiwanych przez ubezpieczonego zarobków. Takie dowody nie zostały przedłożone. Z zeznań świadka T. B. wynika, że skarżąca pracowała w akordzie a zatem wysokość wynagrodzenia nie była stała ale była każdorazowa uzależniona od ilości i jakości wykonanej pracy. W tej sytuacji nie można przyjąć, za sporne lata, podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z roku 1972. Nie jest wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, chyba że strona jednocześnie wykaże, iż ocena dowodów przyjęta przez sąd za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granice swobodnej oceny dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00 – OSNC 2000, z. 10, poz. 189 oraz z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 – OSNP 2000, nr 19, poz. 732).

W tej sytuacji znajduje zastosowanie przepis art. 15 ust. 2a cyt. ustawy, zgodnie z którym jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Rozważania Sądu Okręgowego w tej materii są prawidłowe i Sąd Apelacyjny w pełni je podziela.

Odnosnie ustalenia wysokości emerytury przy uwzględnieniu zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników Sąd Apelacyjny co do zasady podziela stanowisko Sądu Okręgowego. W świetle ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, przy obliczaniu wysokości emerytury w trybie art. 53 cyt. ustawy istnieje możliwość ustalenia kwoty zwiększenia przy uwzględnieniu okresów zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Takie stanowisko, podzielone przez Sąd Okręgowy, przedstawił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2003 r. (II UK 51/02).

Możliwość taka jest wykluczona przy obliczaniu emerytury w trybie art. 26a cyt. ustawy. W świetle poglądu Sądu Najwyższego, wyrażonego w uchwale z dnia

3 października 2012 r. (III UZP 4/12) emerytura ustalona zgodnie z art. 26 cyt. ustawy nie ulega zwiększeniu na podstawie art. 26a tej ustawy za okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, w których rolnik zwolniony był od obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników na podstawie art. 40 ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz. 140 ze zm.). Sąd Najwyższy zważył, że wysokość emerytury ustalonej w formule zdefiniowanej składki ulega zwiększeniu wyłącznie za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno rentowe rolników

i tylko opłacenie tych składek ma wpływ na wysokość emerytury kapitałowej. W tej sytuacji brak jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia pełnego okresu podlegania wnioskodawczyni ubezpieczeniu społecznemu rolników, przy obliczaniu wysokości emerytury kapitałowej.

Mając powyższe względy na uwadze Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałej części jako bezzasadną.

Z uwagi na częściowe uwzględnienie żądań Sąd Apelacyjny zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego w trybie art. 100 k.p.c.